Дерригача мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

[illegible]

НАЬСАРЕН КОЛХОЗХО

Н-ГІ. АССР Наьсарен ВКП(б) Райкоман Райисполкоман орган

№ 35 (118)
ЕРА
9
май
1940 шу.
Къаьст. ахчаца мах 5 кап. ю

Чайковский вьвча дийнахь денз бІе шу дизар белгалдари из массаза а дагаволлилга дІачІоагІдари

Сийлахь-воккха эрсий композитор Чайковский вьвча дийнахь денз бІе шу дизар белгалдарна ССР Союзан Адамий Комиссарий Совето сацам бина, 1942 шера Москве Чайковскина памятник догІа, гороферча Воткинскерча музыкальни училище, гороферча Кимнерча музыкальни школаш. Москве керда хьальча концертни залах цун цІе а тулла.

ССР Союзан Совнаркомо кхетта сацам бир Московски, Ленинградски, Киевски, Тбилисски консерваторешна Чайковские цІерах доьла, хІора дар 400 сом долаш стипенди оттаве. (ТАСС).

1-ча ранган командармах Б. М. ШАПОШНИКОВАХ Советски Союзан Маршал аьнна тІема цІи тилларах

СССР Верховни Совета Президиума

УКАЗ

Советски Союзан Маршал аьнна тІема цІи туллийла 1-ча ранган командармах Борис Михайлович Шапошниковах.

СССР Верховни Совета Президиума Председатель
М. КАЛИНИН.

СССР Верховни Совета Президиума Секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1940 шера 7 май.

1-ча ранган командармах Г. И. КУЛИКАХ Советски Союзан Маршал аьнна тІема цІи тилларах

СССР Верховни Совета Президиума

УКАЗ

Советски Союзан Маршал аьнна тІема цІи туллийла 1-ча ранган командармах Григорий Иванович Куликах.

СССР Верховни Совета Президиума Председатель
М. КАЛИНИН.

СССР Верховни Совета Президиума Секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1940 шера 7 май.

1-ча ранган командармах С. К. ТИМОШЕНКОХ Советски Союзан Маршал аьнна тІема цІи тилларах

СССР Верховни Совета Президиума

УКАЗ

Советски Союзан Маршал аьнна тІема цІи туллийла 1-ча ранган командармах Семен Константинович Тимошенкох.

СССР Верховни Совета Президиума Председатель
М. КАЛИНИН.

СССР Верховни Совета Президиума Секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1940 шера 7 май.

Советски Союзан Маршал С. К. Тимошенко СССР Оборонан Адамий Коммиссарала оттаварах

СССР Верховни Совета Президиума

УКАЗ

Советски Союзан Маршал Семен Константинович Тимошенко СССР Оборонан Адамий Комиссарала оттавола, Киевски Къаьста Вола ТІема Округан командующоци деккарех из мукъа а воалийташ.

СССР Верховни Совета Президиума Председатель
М. КАЛИНИН.

СССР Верховни Совета Президиума Секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1940 шера 7 май.

Советски Союзан Маршал К. Е. ВОРОШИЛОВ СССР Адамий Комиссарий Совета Председатела заместителален СССР СНК-ча Оборонан Комитета председателален оттаварах

СССР Верховни Совета Президиума

УКАЗ

Советски Союзан Маршал Климент Ефремович Ворошилов СССР Адамий Комиссарий Совета Председатела заместителален СССР СНК-ча Оборонан Комитета Председателален воайтала, СССР Оборонан Адамий Комиссара деккарех мукъа а воалийташ.

СССР Верховни Совета Президиума Председатель
М. КАЛИНИН.

СССР Верховни Совета Президиума Секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1940 шера 7 май.

Советски мехка гІолла

Торжествени вовттанаш, гІоддаьхна, шоай Іалашмате йоаккхийча котталоний сийлахь-йоккха хилерен шоай дьахен [illegible] мехка хьетаманаш дездир советски адамаша цхьоалагІа май.

Ленинградо, Киеве, Минске, Тбилисе, Советски Союзан кхьча городашка хилар Цхьча Эскара довзьюй парадаш, дукха хоараш нах юкъе бола къахьегамхой демонстрацеш.

Ленинградера празднични демонстрацех дакъа лоацаш вар шал-ах миллион къахьегахо, Киеве пхибІьнь эзар гергга, Минске 150 эзар, Тбилисе 65 эзар, Хабаровске 100 эзар, Харькове 450 эзар гІех, Ростове 250 эзар.

Фегарча парадашка дакъа лоацаш Ленинградо яр 400 самолет, Киеве 300, Минске 300, Тбилисе 200, Ташкенте 100, Чите 150, Хабаровске 300, Харькове 200, Владивостоке 200, Белостоке 100 самолет.

Берригача мехка гІолла цхьоалагІча мае денах хилар, большевикий партена гонахьа, шоай сийлахь-воккхача баьчча новгІоста Сталина гонахьа советски адамаш цІаш долаш хьетадалари низ бола демонстраци. (ТАСС).

ИНФОРМАЦИОННИ ДІАХАЙТАР

1940 шера 3—4 мае хилар ВКП(б) Нохчи-ГІалгІай обкомен Шолжа-ГІалан горкомен вІашагІтеха пленум. Пленумо йийцир ВКП(б) Нохчи-ГІалгІай обкома балхах йола 1940 шера 26 апрелера ВКП(б) ЦК решени.

Пленумо белгалдир ВКП(б) ЦК решени кхочашъярна а республикин мехкадаьттан промышленностан юрта бокхаман хьолах лелархна. Балха ВКП(б) Нохчи-ГІалгІай обкома балха юкъе хилийта гІалаташи кхочам боцараши дІадаккхарна а де дезарехь.

Пленумо нов. Быков Ф. П. мукъавеллийтар ВКП(б) Нохчи-ГІалгІай обкомен Шолжа-ГІалан горкомен цхьоалагІча секретара балхах, хІьата ВКП(б) обкомен горкомен бюро члена деккарех а мукъавеллийтар из.

Пленумо ВКП(б) Нохчи-ГІалгІай обкомен Шолжа-ГІалан горкомен цхьоалагІча секретарала харжар нов. Иванов В. А., хІьата ВКП(б) горкома бюро членала а вахийтар из, цунца цхьан хенна пленумо нов. Иванов мукъавеллийтар мехкадаьттана волча ВКП(б) обкома секретара деккарех.

Нов. Иванов Виктор Александрович вьвча 1903 шера г. Казане, болхлочун-печатникан дезале.

Къьаьта волавечина нов. Иванов В. А. 1914 шера, дийна дукхача хана хин транспорте матрос волаш болх бьаь цо. РККА мутІарахь гІуллакх деш хилнеа. 1924 ш. денз нов. Иванов комсомоле хилнеа. ВКП(б) мутІарахь вахав 1927 шера.

1937 ш. нов. В. А. Иванов вистевьялай Московски мехкадаьттан институт. І-ча степенан диплом а тІелаь инженера-механикан цІе а йоккхина. Институт вистевьякхачул тІехьагІа нов. Иванов болх баьб Старогрознефтан треста 2-ча промыслан кертера механик волаш а цул тІехьагІа директор волаш а.

1938 шера мае ВКП(б) горкома пленумаца харжар, хІьата цул тІехьагІа партен горкома шоллагІча секретарала а харжар.

1939 шера ВКП(б) обкомаш а бюро членала а хоржи, болх баьб партен обкома мехкадаьттана волча секретарален мехкадаьттан отдела заведующоьвом. 1940 шера 3—4 мае хиннача ВКП(б) обкомен Шолжа-ГІалан горкомен вІашагІтеханча пленумо ВКП(б) Нохчи-ГІалгІай обкомен Шолжа-ГІалан горкомен цхьоалагІча секретарала харжав нов. Иванов В. А.

МТС балха новкъа гІертараш

Пхьилле-къ-юртара МТС хьадолаш тІехьайнсий ше гІурдика деча колхозашка гота йоллавра а вІаш дІадара а балха.

Цу балха МТС тІехьайнсар на волча баьхании ца дах, трактористаша баьча балхах боагІа мах колхоза хьалхе леларехьа шой ханехъа дІа ца теллаш хилар.

Шийлаштен Буденни цІерагІа йоала санна йолча колхозай правлениеш трактористаша баьча балхах боагІа мах дІа ца лу цу шу да. Из ниетта хилар баьхни долаш трактористаш берригаш а бах бола бе тугаш.

Иттанегга ханчалца трактор, хелларши ца хиларах бола ца беш лата. Шин сменах бола беш хила езача тракторех дукха хана цхьан сменах мара бола ца беш а.

Цхьайолча колхозаша шоай хьаашна бола беш йола тракторашна а трактористашна а хирна хилелна даргдолашчуна Іалашдиа. Довгани ккий тІехувла. Прицепщикашаши сейлашаши Іалашдиа. Цо хаддаш ханча хилийтва.

Шиндла цІерачча колхоза (председатель М. Зязиков) хьаашна бола беш йола „ЧТЗ" трактор боарчча денна байсменчи бола ца беш лаьттар кийн ханчи ца хилараш. Цудукъа шотгІра хьа а хьаккха ханча колхозе хийта еша хилар из трактор.

„Зора коммунизма" хьача колхоза (Председатель Сагов) каст-каста кулаш да трактористашна хьача ца телакга. Прицепщикаш бац, бийсана бола хьакой бац, шийна дІагІорбаргъь совр ца хилараш тракторни бригадни бригадир хайра бола ца а беш хьанав гІолла гІаш лел. 22 апрела вІалла а хьача ца луш битабар трактористаш, цукъа цхьаболо трактористаш бола бе ца а тугаш дІавбаьр 23 апреле цу колхоза шьай сехела ах дийнахьа бола ца беш лаьттар сехьцан ца хилараш. Трактористаша бийсана йоала моттиг бІаьа я.

Цу тайпара дола хьал кхычча колхозашка а нийсълун да.

Колхозий хьалхе лелархи деккарийла ба шоай колхоза бола беш йола тракторна а трактористашна а, цар бола дерттІа дІабахийтарна хилийта даргдолашна ГІулакхаша шой ханехъа уж Іалашбе.

Пхьилле-къ-юртарна МТС директора политдаькъан заместитель П. ЛУЗАНОВ.

МОЛОТОВА ЦIЕРАГIЧА КОЛХОЗЕРА ХЬАДХА ЛАТТАРАШ

Эккажа-къ.-юртара Молотова цIерагIа йола колхоз дIадахача шерашка районерча долча колхозашта юкъе тIехьалхарех я.

Колхозерча дикагIа болча наьха хьанарца аIала гIулакх лоадам боллаш эргадьннад.

Укх шера бIаьстан ялат дIадера кампани дика хьовш а яна тIаьр колхоз. Шин дерригза 576 гектар лаьттах колхозо шин низаца аха деза плана бедегадаь 95 гектар лаьттан дар. Хьалха колхозо шин говрашца 5 май тIаккхачале, из план дукха а тIехьахьачаш а еш, 176 гектар лаьттан аьлбай.

БIаьстан балхашца гучабаьлннеб дикагIа бола колхозой-стахановкой.

3-ча бригадаьара звеньевод Костоев IумарI колхозхо Костоев Баьльуди боарамаш тIехьакхочаш а деш хьокавие болх беш ба. Цар балха диса куллашьна, мала хьетала-хьа доллу. Иштта хьокавие болх беш ба Мальсагов Аьмат, Точиев Махьмад.

3-ча бригадан бригадир волча Оздоев Аьмада, цу хIадан хьатама болх барца а кхашнарча балхе шин хьинаре дахьа лацарца а стахановски болх а беш дIахьалхха хьуал шин бригада.

Огороди бригадаьарча колхозашта юкъе стахановски хьесепашца балха боарамаш дика кхочашдеш а Куркиева ПаьтIимат. Цу тайпара бараш кхы а ба Молотова цIерачу колхозе.

Цар низаца хьалха латтарий мугIарашца дIаотташ лаат колхоз.

Эккажа-къ.-юртарча Молотова цIерагIча колхоза парторг Д. А. АЙБОГАЧИЕВ.

Ялат дIадерна йоакхо ца еча

Пхьилé-къ.-юртарча Буденне цIерагIча колхоза правленен хьалхе леллараш кIезига уйла тIайоаккхайташ ба бIаьстан ялат дIадейна шин кхинахьа йостадекхарна.

Колхозо укх шера дерригза а говрий низаца аха дезаш хиннача 148 гектар лаьттах 5 май тIаккхачалца говрий низаца аьар дац 85 гектар мара. Пхьиле-къ.-юртарча МТС-о низаца аха деза лаьтта дар 622 гектар, аьар дац 362 гектар мара.

Цу колхозе бIаьстан ялат дIадера болх мела лелара бахьан да, дукъ совра низ доккхарца во Iалашбар. Колхозерча 56 говрах 8 готанна мара дIайоаха мегаргIолаш говраш яц. Тракторни колонна шин хьинахьа доагор а хий а гIаудаьга дика аIаштIехьа даьккхадац, иштта кхы дIахо а кхочам боацараш да цу колхозе.

Колхоза завхоз волча Плиев Iабдурахьмана воаш дац, шоай колхозе кхьаьерзаьа ворданн-фургонаш, юртбоахаман саттолаш мелла. Хьалха колхоза полевод вола Мержоев Iусман аIалла а колхоза балха аха а ца тугаш колхоза балха дукъалс еш, шо леладеча гIулакхашца бIаьстан ялат дIадулега кхьаьгIа дита гIертаи лелаш ва.

Районни организацеш оарцагIа ца йоале, шей кхьанахьа бIаьстан ялат дIадейна йостедалга кхерам аIал латташ да цу колхозе.

БIаьстан ялат дIадулега тIехьатетт

Пошкахьа-юртарча „Социализменга бода некъ" яхача колхозе бIаьстан ялат дIадулалга аIалла сакоа йиш йоацаш мела латт. Цу колхозе укх шера бIаьстан ялат дIадерна аха деза лаьтта 498 гектар я, 5 май тIаккхачачца колхоза низаца аьа лаьтта 71 гектар мара дац. МТС тракторни колонни низаца аьар 70 гектар лаьтта мара дац.

Цу колхозе ерригаш а 6 гота мара яц, уж а лаьтта аьара боарамаш кхочашдеш а яц, стахано-оса-аьаро волча Тумгоев Султангарча гота мара. Шоай лаьтта аьара боарамаш кхочаччанна деха цу колхозе болх беш йоала тракторни колонна а яц.

Колхоза кхьаьерзаьа ерригаш а 34 говр я, царех во хьаьераца гира дахьна, гIеланна кIаллахьа гота йоаккха ургIойоацаш 9 говр я. Кхы меттел кIаьна лаьтта оаххаш дукъ деш йоаш а кхаьера дикача хьал тIа я ала йиш йоацаш я.

Уж колхозе кхачам боацаш йола гIулакхаш чехкагIа костора а дахьа бIаьстан ялат дIадерна шин хьинар тIа а дахьита оарцагIа воалаш колхоза правленен председатель вола Чемурзиев Юнус а вац.

Кхы хьем боацаш хьинар а деъаь а тIадахьейтанза дерригза цу колхозе бIаьстан ялат дIадулега синагIа йостедахьарна.

ЗАЁМА АХЧА ГУЛДАЬ ДАЬККХАД

Назрани районерча кхьача юрташта юкъе, 3-ча пятилетки (2-ча шера арахийца) заема кехалара ахча хьегулделга дика чакхдаьккхар Альти-юрта гIолла.

Хьагулде дезаш хиннча 1000 сом, 27 апреле, план 100 проценте кхоччанне а еш, хьегулдаь йостадаьккхар цига.

Юртарча кхьаьеганкошта юкъе политически хьатама бола лелаберца из план кхочашдаьла Iалашдарца бар Альти-юрта Совета исполкома финансови секцен председатель вола нов. Гиреев Кхьахьмед, финагент вола нов. Сагов Хьаким.

Кхьаьеганкхошца шоаш а чIоагIа новкъостал дора заема йола ахчаш хьегулдарна. **К.**

Вай района колхозашка СВБ ячейкаш яхар

ДIадахача шерашка Назрани районе СВБ организацеш кIезига яр, хьалха йолаш яраш а боатIача тайпара болх беш яхар. Районерча колхозашка аIалла а яхар СВБ организацеш.

Укх шера цу хьаькъехьара гIулакх лоадам боллаш эргадьннад. Районерча партийни-комсомольски организацеша колхозашта юкъе кIаьгахьа дукъалара болх боаржлабьеб, коммунистически кхетама кхьахьетамоа кхебара болх боаржлабьеб.

Районерча дукхагIа йоача предприятешка, учреждешка кIезигаI а ехха болх беш а СВБ ячейкаш.

Цул совгIа СВБ ячейкаш кIезиг хьахкий Эккажа-къ.-юртарча Штейнгарата цIерагIча колхозе, Пхьилé-къ. юртарча „РККА 12 шу дизар" яхача колхозе. Цу ячейкаш болх кIаьна дIаболабенаб.

Ватаршалатски районерча (Армянски ССР) Ленина цIерагIча лелалачи „Алнаваз" (Безбожник) яхача колхоза-миллионера колхозхо-кхьасаг **В. А.** Сегомоня. Цо ручной пулеметчикий районни соревновани кхаьна юкъе хьалхара моттиг яьккхай.

О. Рушанян фото. ТАСС фото-клиш.

Укх шера мае 100 шу дизад сийлахь-воккха эрсий композитор П. И. Чайковски ваьхача дийнахь дена.

П. И. Чайковский.

ТАСС фото-клиш.

Районни библиотека

Назрани районерча библиотеке политически а художественни а дерригаш а 7.650 книжка да, царех 666 книжкаш дешаршоаши деша дIадахьа да. Цу библиотеке долча литературан список хьалтхаа йоал, кIошагIьеллаьа дукъаллара витрина я.

Библиотеке чудача наха деша керда тайп-тайпара газеташ, журналаш да.

Районни библиотекан заведующая йолча нов. Комбулова Марусе хIара дена библиотеке деша чуухачар учет леладега дика аIаштIехьадаьккхад, наьна Iомерза а бекне а хьлорда дукха а книжкаш дешерна тIехьаб цо.

Х.

ТIаккховда йиш йоаца телефон

Пачхьалкхьбанки Назрани отделене 2 телефона аппарат: шие управляющен кабинете воаи кхьара лайда мIаьж, наьна, лацргIа дIачевьерачия залех.

Кабинетерчох хул тоха йиш йоалаш сег хац баьне укхча клиентах, аIалла вьльча ше массаза а шарна гIонна воаша киларла тарра. „Никкхаш из етта телефону", аьле, барт кхьох управляющ Стернов из телефон тоха безам хинначо клиентага. Хьалха кIаьн воа телефон а сег тIаккховда йиш йоацаш, доккхача аьлакцаь кадаь „телефон тоха безам а мухьа бац", вьлаа хьалхт тIа а гойлаь, тол бе а елла кхьхь цунна юкъе Iо а оттаваь.

Банкерча шин гIулакха хьакъехьа шоай учреждене а предприяте телефон тоха безам хилар е телефон йолча гаргахьера учреждене хьа везаш е из телефонеща хайча хьачеш бола кIахха хьа шоай учреждене кхьачча везаш хул. Стернова цунна хьалт дац, шина цуна салосам хила.

Кхасит.

ЦхьоагIонхой чIоагIа эшабар

Кхычмехкашкара ихача телеграммай обзор

Англо-французски эскараш юкъерча Норвегера сиденна гIальашка далар.—Норвежски эскарий командующен приказ.—Общинай палате Чемберлена даьча къамьлах английски колпайжахойно кадераш

Юкъерча Норвеге Тронхейма, Намсоса районе хиннача англо-французски эскараш цхьоагIонхой командованес „стратегически хьасепашта хьадийна" тIехьашка дахьад. Общинай палате 2 мае цу хьакъехьа шо къамьал деш английски правительствен премьер-министр волча Чемберлена аьннад, цхьоагIонхошта дебица Тронхейм къуркехьара хьалецарча йоле уйла дIайоккхнахь, хьалта шоай эскараш цу районера юкъ а дийлаа, уж кхача моттигашка дехьйиара дукъе.

Хьаьта а кхычмехкий колпайжахой тешашен, цхьоагIонхой эскараш юкъерча Норвеге сиденна доадарах тIехьа англо-французски тIема блока чIоагIа эшар лоарI. ЦхьоагIонхой тIехьашка боалча хана Намсос хиннача американски агентствен „Ассошиэйтед пресс" яхача корреспондента йоах, из тIехьашка боалар геттара срошашца цеховкачкашин дар. Англо-французски эскараш тIехьашка довлига цхьалхе а тайпара тIехьара порядкега довлаш дийлакхиннад. Из бахьан долаш дукха хьак бахьаб. Германски самолеташа хаддаш пусенпташ а йийттай, городен портни бомбаш а йийттай. Сих а денна цхьоагIонхой эскараш гераш, тIема гIирсаш, телефоно-радиоустановкаш, эскарий кхухьаш, берзалгаш дIа ца кхьом дитад, уж йоала кIанашкемаш тIа йотта а ца могаш.

Цунна тIатоха дезаш да, тIехьашкиа балерна йола шоай „стратегически план" чекхйоаннкаш цхьоагIонхой командованес Тронхейма районе тIемаш деш долча норвежски эскарий командованега из шоаш делга дIааьлаш ца хилар. Тронхейма районерча норвежски эскарий командующий гIулакхаш кхачагаши волча полковника Гаца денна приказе тIа йоах: „английски-французски командованес оагIонгахьара хьетадаьл шоаша ахт вьй: сога хан а це беш се фронташ тыле хьабийхи вьтий цар. Иштта, гIулакхаш, тIехьашка вагерша йола поро хондамьеий соьх. ДIахо дукъале ерах кIаьа кургашеилга а вийна, Гаца германски командованега дIахайтад Тронхейма районе машар оттабара дукъе кIешй бувзам оттаба шин безам болга.

ДукхагIа долча английски газеташа Норвегерча хьалаца дувзадена чIоагIа критика цхьоагIонхой командованес даьраща, английски правительствас лелайдераьшта. „Ньюс кроникл" яхача газето хьалхарча статья тIа йоах: „Стратегически хьаьсепа кIаьа техай йийна. Нагахьа санна тIом беш доацча нейтральни мехкаша вайца лелача гIулакхех лаьца вьлча, цу техача кIаьа политически хьагакьекьа кургдолчуча лоарIам бича, ала йиш йолаш да вай чIоагIа эшадаьра.

„Дейли геральд" яхача газето йоах, Чемберлена шо бахьоро кхаметтаотгадергдаь Норвегера английски эскараш юкъдийна тIехьашка далар бахьан долаш английски престижа дерригза дукъе тIа хинна зе. Чемберлен, яхау газето, бехктокхаме вувлье цу эшадара.

Колпайжахохо дIадех английски эскараш Тронхеймера, Намсосера тIехьашка далара бехькашца ю-милга, тIелат дахьих постеш тIара дIабовалла тIа а гIертадеш. (ТАСС).

Бехктокхама редактор Хь. М. УЖАХОВ.

Редакцен адрес: Назрань-Бохкаль, ул. Сталина, № 24.

Н-ГI. АССР Главлитан уполн. № Б—…, „Назрани колхозник" яхача газета типография. Тираж 1000 экз.